ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

មេរៀន អំពី

បច្ចេកទេសបង្កាត់ ភ្ញាស់កង្កែប

- រៀបរៀងដោយ : លោក គឹម សុភា អនុប្រធានស្ថានីយ៍ផលិតត្រីពូជទី ១ នៃរដ្ឋបាលជលផល
- ទូរស័ព្ទលេខ : 012 1807 965

មាតិកាអត្ថបទ

១. សេចក្តីផ្តើម

២. លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

២-១. ការរស់នៅ

២-២. ការវិវត្តន៍រូបរាង

២-៣. ចរឹកស៊ីចំណី

២-៤. វដ្តវិបន្តពូជ

៣. ការថែបំប៉នមេពូជ

៣-១. ការរៀបចំអាងមេពូជ

៣-២. ការជ្រើសរើសមេពូជ

៣-៣. ការដាក់មេពូជបំប៉ន

៣-៤. ចំណី និងការផ្តល់ចំណី

៤. វិធីសាស្ត្របង្កាត់

៤-១. លក្ខណៈសំគាល់ញី និង ឈ្មោល

៤-២. ចំនួនកង្កែប ញី និង ឈ្មោល ពេលបង្កាត់

៤-៣. ប្រភេទ និង ការប្រើអ័រម៉ូន

៤-៤. របៀបចាក់កង្កែប

៤-៥. ពេលវេលាបង្កាត់

៥. ការថែបំប៉នកូនកង្កែប

៥-១. ការថែរក្សាពងកង្កែប

៥-២. ការដាក់ចិញ្ចឹមកូនកង្កែប

៥-៣. ចំណី និងការផ្តល់ចំណី

៥-៤. ការគ្រប់គ្រង

៦. ការប្រមូលកូនពូជ

១~ សេចក្ដីផ្ដើម

នាបច្ចុប្បន្ននេះ ការធ្វើវារីវប្បកម្មមានសន្ទុះយ៉ាងខ្លាំងក្លា លើផ្នែកការចិញ្ចឹមត្រីជាលក្ខណៈកសិករ ការចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រះសាលារៀន. ចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រែ. ការចិញ្ចឹមបង្កងទឹកសាប. ការចិញ្ចឹមកង្កែប......។ ដើម្បីលើកកំពស់ការចិញ្ចឹមឱ្យរីកចំរើន និងឆ្ពោះទៅមុខ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក៏ដូចជារដ្ឋបាលជលផល ជាពិសេសមន្ត្រីជំនាញបានផ្ទេរបច្ចេកទេស បង្កាត់-ភ្ញាស់ សំណង់អាងបង្កាត់-ភ្ញាស់ ដល់កសិករនៅតាមតំបន់នានាដល់មូលដ្ឋាន ។ ក្នុងនោះមានមុខវិជ្ជា បច្ចេកទេសបង្កាត់-ភ្ញាស់ ត្រី បង្កងទឹកសាប និងកង្កែប ។

រយៈពេលកន្លងមកនេះ ការចិញ្ចឹមកង្កែបដោយទិញពូជពីអ្នកដើររកចាប់ពីវាលស្រែ ក្នុងព្រៃ ជីករូងដី ។ ហើយពូជទាំងនេះមិនល្អ ពីព្រោះវាមានរបួសស្នាម ដូចជា បាក់ជើង . ខ្វាក់ភ្នែក. បែកថ្លើម.... កត្តាទាំងនេះ ដែលបណ្ដាលឱ្យការចិញ្ចឹមកង្កែបធម្មជាតិ មានការលំបាក ពុំទទួលបានលទ្ធផលល្អ ។ ដោយឡែកការចិញ្ចឹមកង្កែប ដែលទិញចេញពីកសិដ្ឋានផលិតពូជនោះ វាធ្វើឱ្យការចិញ្ចឹមមានលក្ខណៈងាយស្រួល ការប្រើប្រាស់ចំណីមានគ្រប់គ្រាន់ ហើយមានរយៈពេលចិញ្ចឹមខ្លី គឺ ពីរខែកន្លះ ទៅ ៣ ខែ ប៉ុណ្ណោះ ។

ដូច្នេះដើម្បីធ្វើអោយការចិញ្ចឹមកង្កែបមានការអភិវឌ្ឍន៍ឆាប់រហ័ស និងមានប្រសិទ្ធភាពកើនឡើងនោះ យើងបានរៀបចំមេរៀនបច្ចេកទេស ស្ដីពី "**បច្ចេកទេសបង្កាត់-ភ្ញាស់កង្កែប**" នេះឡើង ដើម្បីសំដៅជួយដល់ប្រជាកសិករអាចយកទៅអនុវត្តទទួលបានជោគជ័យ ។

រៀបរៀងដោយ : លោក **គីម សុភា** អនុប្រធានស្ថានីយ៍ផលិតត្រីពូជទី ១-រដ្ឋបាលជលផល លេខទូរស័ព្ទ: ០១២ ១៨០៧ ៩៦៥
អាសយដ្ឋាន : លេខ ១៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខ័ណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៥៨២ ទូរស័ព្ទ/ទូរសារ : ៨៥៥ ២៣ ២១៥ ៤៧០

២. លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ

២-១. មជ្ឈដ្ឋានរស់នៅ

កង្កែបជាសត្វមួយប្រភេទរស់នៅក្នុងទឹកផង លើគោកផង ទីកន្លែងងងឹត និងស្ងប់ស្ងាត់ ។ ការរស់នៅរបស់វាប្រែប្រួលទៅតាមការវិវត្តន៍រូបរាង ដូចជា នៅដំណាក់កាលកូនក្អុក វាត្រូវការរស់នៅក្នុងទឹករាក់ៗ ពីព្រោះពេលនៅជាកូនក្អុក (មានដុះកន្ទុយ) វាមានតែស្រកីសំរាប់ធ្វើការដង្ហើម ហើយចំពោះដល់ដំណាក់កាលកូនកង្កែបពូជ(គ្មានកន្ទុយ) ការដង្ហើមត្រូវបានជំនួសដោយសួត និងស្បែកវិញ ។

២-២. ការវិវត្តន៍រូបរាង

ការវិវត្តន៍មាន៣ ដំណាក់កាល គឺ :

- ដំណាក់កាលពង គឺ ចាប់ពីពងរហូតដល់ញាស់ជាកូនក្អុក
- ដំណាក់កាលកូនក្អុក គឺ ចាប់ពីកូនក្អុករហូតដល់ក្លាយជាកូនពូជ (ចាប់ពីមានកន្ទុយរហូតដល់ដាច់កន្ទុយ)
- ដំណាក់កាលពេញវ័យ គឺ ចាប់ពីកូនពូជរហូតដល់កង្កែបធំ (កង្កែបពេញវ័យ) ។

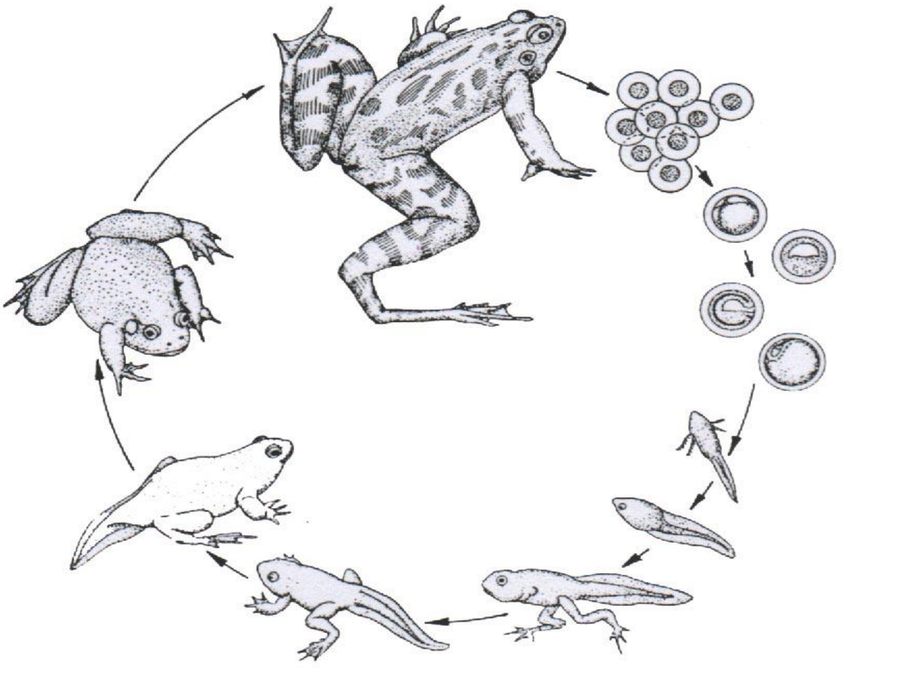

រូបភាព : ការវិវត្តន៍រូបរាងសត្វកង្កែប

រៀបរៀងដោយ : លោក **គីម សុភា** អនុប្រធានស្ថានីយ៍ផលិតត្រីពូជទី ១-រដ្ឋបាលជលផល លេខទូរស័ព្ទ: ០១២ ១៨០៧ ៩៦៥
អាសយដ្ឋាន : លេខ ១៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខ័ណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៥៨២ ទូរស័ព្ទ/ទូរសារ : ៨៥៥ ២៣ ២១៥ ៤៧០

២-៣. ចរិតស៊ីចំណី

កង្កែបក្នុងធម្មជាតិ ចូលចិត្តស៊ីចំណីណាដែលមានជីវិត ដូចជា មេអំបៅ កណ្តូប មូស រ៉ុយ ជន្លេន មេភ្លៀង កូនខ្យង ខ្ចៅ ក្តាម និងសត្វល្អិតផ្សេងៗទៀត។ ម៉្យាងវិញទៀត កង្កែបជាសត្វដែលមានការអៀនខ្មាស់ច្រើន នៅពេលដែលមានមនុស្សឈរមើលច្រើន ហើយវាមិនព្រមចេញមកស៊ីចំណីទេ។

តែចំពោះកង្កែបចិញ្ចឹមវិញ វាចូលចិត្តស៊ីនូវចំណីដែលមានរសជាតិ ចំណីកែច្នៃ ចំណីឧស្សាហកម្ម (ចំណីគ្រាប់) ហើយមានសេចក្តីក្លាហាន នៅពេលយើងផ្តល់ចំណីម្តងៗ កង្កែបលោតហក់ចាប់ចំណីស៊ីធម្មតា មិនខ្លាចមនុស្ស ។

២-៤. រដូវបន្តពូជ

កង្កែបញី និងកង្កែបឈ្មោលអាយុពី ១-២ ឆ្នាំ ឡើងទៅទើបល្អ ព្រោះវាមានការបន្តពូជខ្ពស់ និងមានអត្រាញាស់ល្អ ។ ហើយក្នុង ១ឆ្នាំ កង្កែបបន្តពូជបាន ៣ដង គឺចាប់ផ្តើមពីខែ មករា រហូតដល់ខែ កញ្ញា ពិសេសទៀតក្នុងរដូវមានភ្លៀង ។

កង្កែបញី ១ គ.ក្រ អាចមានគ្រាប់ពងពី ៦.០០០-៨.០០០ ។

៣. ការចិញ្ចឹមមេពូជ

៣-១. ការរៀបចំអាងបំប៉ន

អាងមេពូជត្រូវសាងសង់នៅទីកន្លែងភ្លឺ ឆ្ងាយពីផ្ទះបន្ទិច និងពុំមានសំលេងរំខាន។ កំរិតទឹកក្នុងអាងគឺ ត្រូវដាក់ពាក់កណ្តាលខ្លួនកង្កែប ។

៣-២. ការជ្រើសរើសមេពូជ

-ត្រូវជ្រើសរើសកង្កែបពូជ ដែលមានសុខភាពល្អ និងគ្មានស្នាមរបួស ។

-កង្កែបញី ឈ្មោលពេញវ័យដែលអាចបន្តពូជបានអាយុពី ១ ឆ្នាំ ឡើងទៅ ។

-ត្រូវជ្រើសរើសមេពូជឱ្យមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ។

-ត្រូវចាប់ផ្តើមជ្រើសរើសមេពូជមកបំប៉នឱ្យបានល្អ មុនរដូវបន្តពូជរយៈពេល ១ ខែ។

៣-៣. ការដាក់មេពូជបំប៉ន

-ក្រោយពីបានជ្រើសរើសមេពូជ យើងត្រូវដាក់បំប៉នក្នុងអាងផ្សេងៗពីគ្នា ។

-ការដាក់មេពូជបំប៉នគឺ មានចំនួន ៥០ក្បាល/ម^{២} ។

៣-៤. ចំណី និងការផ្តល់ចំណី

យើងអាចប្រើចំណីគ្រាប់ ឬចំណីកែច្នៃ និងត្រូវផ្តល់ឱ្យ ៣ដង/ថ្ងៃ ក្នុងបរិមាណ ៣%នៃទំងន់ដងខ្លួន (ព្រឹក .ថ្ងៃត្រង់. និងនៅពេលល្ងាច)។ ត្រូវលាងសំអាតអាង ២ដង/ថ្ងៃ គឺ ពេលព្រឹក និងពេលល្ងាច ឱ្យបានមុនការផ្តល់ចំណី ។

រៀបរៀងដោយ : លោក គីម សុភា អនុប្រធានស្ថានីយ៍ផលិតត្រីពូជទី ១-រដ្ឋបាលជលផល លេខទូរស័ព្ទ: ០១២ ១៨០៧ ៩៦៥
អាសយដ្ឋាន : លេខ ១៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខ័ណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៥៨២ ទូរស័ព្ទ/ទូរសារ : ៨៥៥ ២៣ ២១៥ ៤៧០

អាងបំប៉នមេពូជ និង ចំណី

៤. វិធីសាស្ត្របង្កាត់

៤-១. លក្ខណៈសំគាល់កង្កែប ញី និង ឈ្មោល

ចំពោះកង្កែបឈ្មោល :

នៅបាតជើងមុខទាំងពីរ មានដុះសាច់ពកច្រើនរាងគ្រើមៗ ដែលហៅថា **បន្លាបន្តពូជ**។ មានចំណុចខ្មៅពីរ នៅគល់ថ្គាមទាំងសងខាងហៅថា **ថង់សំលេង** ។ ពោះតូច និងមានលក្ខណៈរូបរាងតូចជាងកង្កែបញី ។

បន្លាបន្តពូជ

ថង់សម្លេង

ចំពោះកង្កែបញី :

នៅបាតជើងមុខទាំងពីរ គ្មានបន្លាបន្តពូជ ដូចកង្កែបឈ្មោលទេ។ ជាទូទៅមានពោះធំ និងមានលក្ខណៈទន់ជាង កង្កែបឈ្មោល ហើយស្បែកពោះគ្រើមៗ ។ កង្កែបញីមួយអាចពងបានពី ១.៥០០-២០០០ ។

រៀបរៀងដោយ : លោក **គីម សុភា** អនុប្រធានស្ថានីយ៍ផលិតត្រីពូជទី ១-រដ្ឋបាលជលផល លេខទូរស័ព្ទ: ០១២ ១៨០៧ ៩៦៥
អាសយដ្ឋាន : លេខ ១៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខ័ណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៥៨២ ទូរស័ព្ទ/ទូរសារ : ៨៥៥ ២៣ ២១៥ ៤៧០

៤-២. ចំនួនកង្កែបញី និង ឈ្មោល ពេលបង្កាត់

ប្រើកង្កែបញី ១ក្បាល និងកង្កែបឈ្មោល ១ក្បាល ។ ក្នុងពេលបង្កាត់ម្តងៗ យើងប្រើកង្កែប ១០ គូ ក្នុងផ្ទៃអាង ២m^2 ហើយអាងត្រូវដាក់ទឹកកំរិតពាក់កណ្តាលនៃខ្លួនកង្កែប ។

៤-៣. ប្រភេទ និង ការប្រើអ័រម៉ូន

ចំពោះកង្កែបឈ្មោល គឺ យើងប្រើថ្នាំតែ ពាក់កណ្តាលនៃកំរិតថ្នាំកង្កែបមេ ។

ប្រភេទអ័រម៉ូន អិល អរ អេច អេ (LRH-A)

ប្រភេទអ័រម៉ូន ស៊ូហ្វីហ្វាត់ (Superfact)

៤-៤. របៀបចាក់កង្កែប

កន្លែងដែលត្រូវចាក់ថ្នាំ គឺនៅត្រង់ជើងខាងមុខ ទាំងកង្កែបញី ទាំងកង្កែបឈ្មោល ។

ការថ្លឹងកង្កែបមុនចាក់អ័រម៉ូន

ការចាក់ អ័រម៉ូន

ការចាក់ អ័រម៉ូន

៤-៥. ពេលវេលាបង្កាត់

យើងត្រូវជ្រើសរើសមេពូជមកដាក់ក្នុងអាងបង្កាត់ឱ្យបានមុន ២ម៉ោង ហើយការអនុវត្តចាក់ថ្នាំនៅម៉ោង ៥ ល្ងាច ។

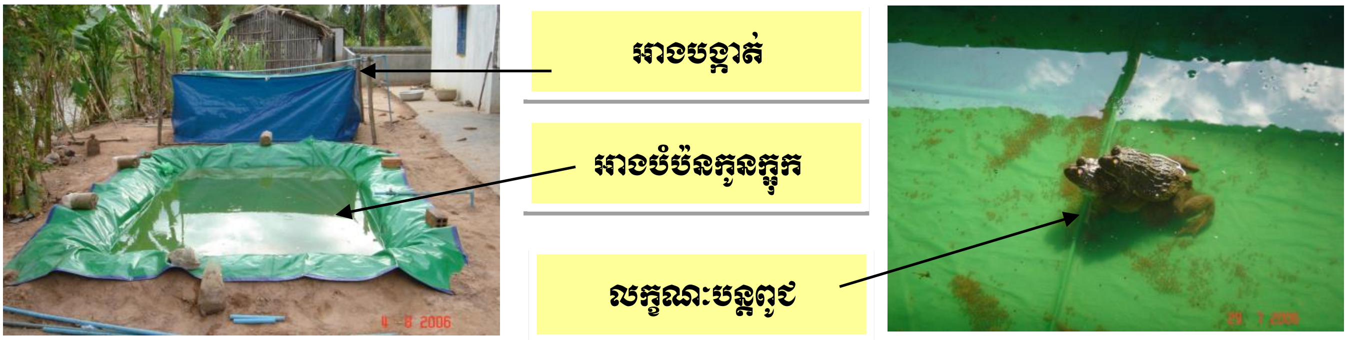

រៀបរៀងដោយ : លោក **គីម សុភា** អនុប្រធានស្ថានីយ៍ផលិតត្រីពូជទី ១-រដ្ឋបាលជលផល លេខទូរស័ព្ទ: ០១២ ១៨០៧ ៩៦៥
អាសយដ្ឋាន : លេខ ១៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខ័ណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៥៨២ ទូរស័ព្ទ/ទូរសារ : ៨៥៥ ២៣ ២១៥ ៤៧០

ការជ្រើសរើសមេពូជដាក់បង្កាត់ មានទំហំប្រហាក់ប្រហែលគ្នា

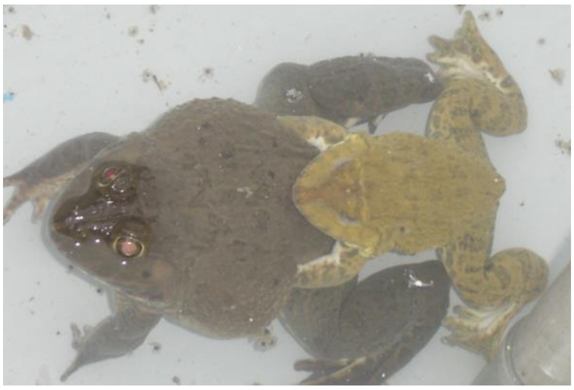

ឈ្មោលតូចជាងញី គឺមិនល្អ

ឈ្មោល និងញី មានទំហំប៉ុនគ្នា គឺល្អ

ការដាក់ចំនួនច្រើនគូរ គឺធ្វើឱ្យឈ្មោលចាប់គូរគ្នាឯង ឬញីចាប់គូរគ្នាឯង (មិនសមស្រប)

៥~ ការថែបំប៉នកូនកង្កែប

៥-១. ការថែរក្សាពងកង្កែប

ក្រោយរយៈពេលពី ៨-១០ ម៉ោង គឺនៅពេលភ្លឺឡើង យើងត្រូវចាប់យកមេពូជចេញ ដោយរក្សាទុកពងកង្កែបក្នុងអាងដដែលរហូតដល់ពងកង្កែបញាស់អស់ ។ បើអាកាសធាតុក្តៅល្អ ពងកង្កែបចាប់ញាស់ក្នុងរយៈពេលពី ៨-១០ ម៉ោង ហើយបន្តទុកក្នុងអាងឱ្យបានរយៈពេល ពី ២-៣ ថ្ងៃទៀត ទើបផ្ទេរយកទៅដាក់ថែរក្សាក្នុងអាងផ្សេងទៀត ។

រៀបរៀងដោយ :   លោក **គីម សុភា** អនុប្រធានស្ថានីយ៍ផលិតត្រីពូជទី ១-រដ្ឋបាលជលផល លេខទូរស័ព្ទ: ០១២ ១៨០៧ ៩៦៥
អាសយដ្ឋាន :   លេខ ១៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខ័ណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៥៨២ ទូរស័ព្ទ/ទូរសារ : ៨៥៥ ២៣ ២១៥ ៤៧០

លក្ខណៈពងកង្កែប

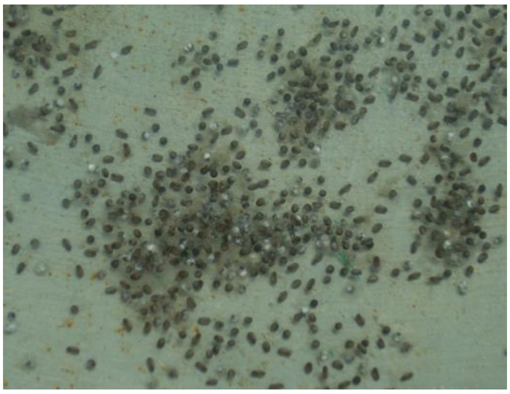

ពងកង្កែបទើបទំលាក់

ពងកង្កែបមានអត្រាផ្សំកំណើត

៥-២. ការដាក់ចិញ្ចឹមកូនក្អុក

អាងបំប៉នកូនក្អុក ស្ថិតនៅទីវាល គ្មានប្រកដំបូល ហើយរក្សាទឹកក្នុងអាងឱ្យបានកំពស់ 0.១ ម (១ តឹក) ។ ផ្ទៃអាង ២ម² អាចដាក់ចិញ្ចឹមបាន ១.000 ទៅ ២.000 កូនក្អុក/ម² និងផ្ទៃបាតអាងត្រូវមានសភាពរលោង ។

៥-៣. ចំណី និងការផ្តល់ចំណី

រយៈពេលពី ២-៣ថ្ងៃដំបូង កូនក្អុកចេះហែលរកចំណីស៊ី ចំណីពិសេសរបស់វាគឺ ចៃទឹក បណ្តូលពងមាន់ក្រហមស្ងោរ ។ ត្រូវផ្តល់ចំណីឱ្យបានច្រើនដង/ថ្ងៃ ពីព្រោះបើចំណីមិនគ្រប់គ្រាន់ កូនក្អុកនឹងស៊ីគ្នាឯង ធ្វើឱ្យបាត់បង់ច្រើន ។ ចំណីពេលនេះ ពី ៣0- ៥0 ក្រាម/១.000 ក្បាល ឬម្សៅត្រី ដែលមានប្រូតេអ៊ីន ៤0% ដោយរោយឱ្យសព្វលើផ្ទៃទឹក ។

របៀបផ្តល់ចំណីដូចខាងក្រោម :

-អាយុពី ២ថ្ងៃ រហូតដល់ថ្ងៃទី ៧ ផ្តល់ចំណីចៃទឹក ឬ ពងមាន់កិរិត ៣0-៥0ក្រ/១.000កូនក្អុក/ថ្ងៃ ចំនួន ៧ដង

-អាយុពីថ្ងៃទី៨ រហូតដល់ថ្ងៃទី ១៨ ផ្តល់ចំណី ពងមាន់ និងម្សៅត្រី កិរិត ២0-៤0ក្រ/១.000 កូនក្អុក/ថ្ងៃ ចំនួនពី ៥-៦ដង ។

-អាយុពីថ្ងៃទី ១៩ រហូតដល់កូនពូជដាច់កន្ទុយ ផ្តល់ចំណីម្សៅត្រី កិរិត ៣0ក្រ និងចំណីគ្រាប់មានទំហំ ១ម.ម ១00ក្រ/១.000 កូនក្អុក/ថ្ងៃ ចំនួន៤-៥ដង ។

អាងបំប៉នកូនក្អុក

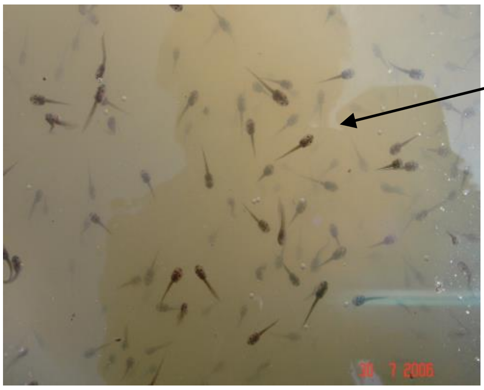

កូនក្អុកមានអាយុ ៣ថ្ងៃ

កូនក្អុកមានអាយុ ២២ថ្ងៃ

រៀបរៀងដោយ : លោក **គីម សុភា** អនុប្រធានស្ថានីយ៍ផលិតត្រីពូជទី ១-រដ្ឋបាលជលផល លេខទូរស័ព្ទ: 0១២ ១៨0៧ ៩៦៥
អាសយដ្ឋាន : លេខ ១៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខ័ណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៥៨២ ទូរស័ព្ទ/ទូរសារ : ៨៩៥ ២៣ ២១៥ ៤៧0

៥-៤. ការគ្រប់គ្រង

ក្នុងរយៈពេលថែបំប៉នកូនក្អុករហូតដល់កូនពូជកង្កែប យើងត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ដូចខាងក្រោម ៖

- ត្រូវធ្វើការផ្តល់ចំណីឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងទៀងទាត់តាមពេលវេលា
- ចំណីត្រូវមានគុណភាពល្អ និងមានកំរិតប្រូតេអ៊ីនត្រឹមត្រូវ
- ត្រូវផ្លាស់ប្តូរទឹក ២ដង/ថ្ងៃ គឺ នៅពេលព្រឹក និង ពេលល្ងាច (មុនការផ្តល់ចំណី)
- ត្រូវការពារកុំឱ្យទឹកភ្លៀងហូរចូលក្នុងអាងបំប៉នកូនក្អុក ។

៦. ការប្រមូលផល

ក្រោយរយៈពេលបំប៉នកូនពូជកង្កែបពី ២៧-៣០ថ្ងៃ កូនក្អុកបានប្រែរូបទៅជាកូនកង្កែបពូជ ហើយក៏ជាដំណាក់កាលលក់ ឬចែកចាយពូជដល់អ្នកចិញ្ចឹមកង្កែបសាច់ ដែលមានទំហំ ១.៥-២ក្រាម/ក្បាល ។